

BIJZONDERE SOORTENPROJECT: NIEUWE AANPAK

Sinds enkele jaren wordt door SOVON de aantalsontwikkeling gevolgd van "bijzondere soorten" broedvogels middels het Bijzondere Soorten Project (BSP). Het al langer lopende Broedvogel Monitoring Project (BMP) blijkt hiervoor namelijk onvoldoende gegevens op te leveren. BMP-inventarisatiegebiedjes zijn klein en de kans er een zeldzame broedvogel te treffen is dus niet groot. Om deze zeldzamere broedvogels te kunnen vinden (belangrijk omdat deze een hoge natuurbeschermingswaarde hebben), is het nodig om grotere gebieden te inventariseren. Bij het BSP wordt gewerkt met kwartblokken ($2\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ km).

Tot op heden is de belangstelling voor het BSP bij leden van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland beperkt gebleven. Dit valt waarschijnlijk terug te voeren op enerzijds de "moeilijkheid" van het project en anderzijds op de grootte van de te tellen blokken.

Om de medewerking aan het BSP te stimuleren en te structureren heeft de commissie veldwerk van onze VWG besloten tot een nieuwe en deels vereenvoudigde aanpak. Hieronder zal worden uitgelegd waar deze driedelige aanpak op neerkomt.

(1) Tellen van kwartblokken

SOVON ziet het liefst dat een waarnemer een heel kwartblok voor zijn of haar rekening neemt (625 ha). Om ordening in het onderzoeksprogramma te krijgen is de volgende indeling van soorten aangebracht: kolonievogels (bijv. Blauwe Reiger), zeldzame broedvogels (bijv. Draaihals), schaarse broedvogels (bijv. Zomertaling) en algemene broedvogels (bijv. Wilde Eend). Als men een kwartblok neemt, moet men in ieder geval de kolonievogels en zeldzame broedvogels inventariseren van SOVON. Daarnaast kunnen ook een aantal schaarse of algemene soorten meegenomen worden.

De volgende soorten moeten geïnventariseerd worden als men een kwartblok onderzoekt. De lijst lijkt tamelijk omvangrijk, maar meestal zal het aantal soorten dat in één kwartblok voorkomt zeer beperkt zijn.

Kolonievogels en zeldzame broedvogels:

Baardmannetje	Keep	Paapje
Blauwe Reiger (K)	Kleine Mantelmeeuw (K)	Porseleinhoen
Bontbekplevier	Kluut	Roek (K)
Bruine Kiekendief	Kokmeeuw	Roerdamp
Draaihals	Kramsvogel	Stormmeeuw (K)
Europese Kanarie	Kwartelkoning	Velduil
Geoorde Fuut	Nachtzwaluw	Visdief (K)
Grauwe Klauwier	Noordse stern (K)	IJsvogel
Grote Karekiet	Oeverzwaluw (K)	Zilvermeeuw (K)
		Zwartkopmeeuw

en alle nog zeldzamere soorten.

Schaarse en Algemene broedvogels:

Dit zijn soorten die landelijk niet, maar in Zuid-Kennemerland wel schaars of zeldzaam en vanuit natuurbeschermingsoogpunt belangrijk zijn. Daarom moeten deze bij voorkeur ook geïnventariseerd worden.

Appelvink	Kerkuil	Waterral
Blauwborst	Kruisbek	Wespendief
Buizerd	Kwartel	Wielewaal
Dodaars	Snor	Wulp
Engelse Gele Kwikstaart	Sperwer	Zomertaling
Geelgors	Steenuil	
Havik	Sijs	Bonte Vliegenvanger (A)
Kemphaan	Vuurgoudhaantje	Matkop (A)

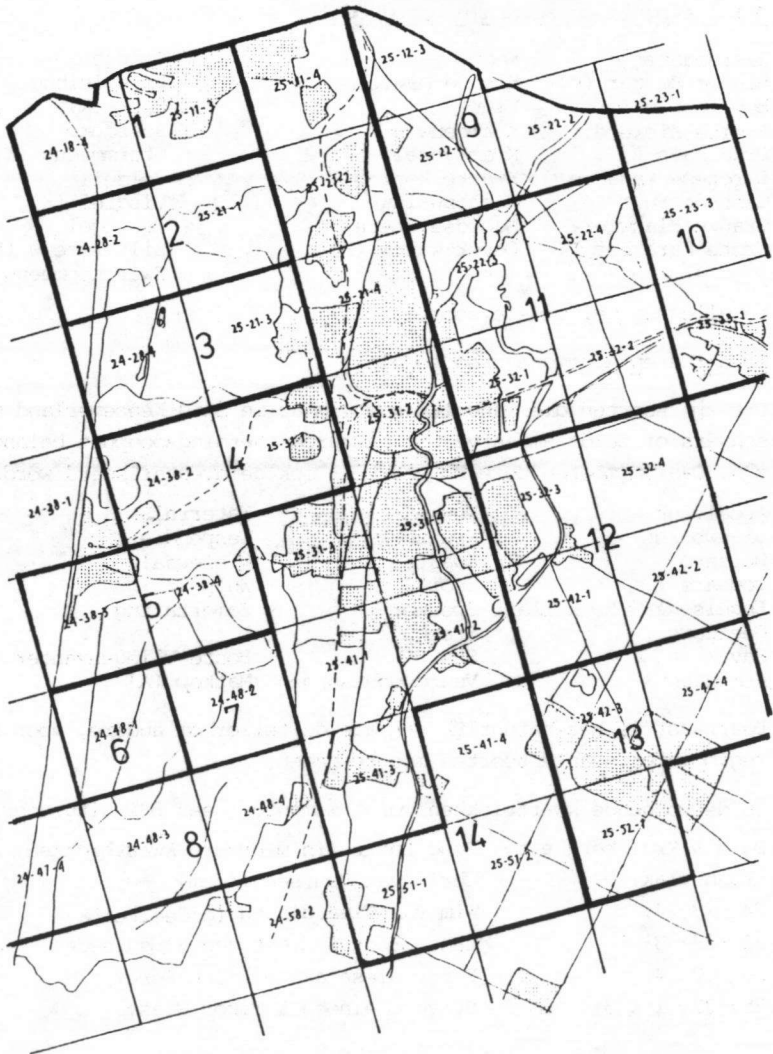
Daarnaast is het natuurlijk vrij aan de teller om andere, voor de regio interessante soorten mee te nemen.

In de volgende kwartblokken wordt momenteel een BSP uitgevoerd:

Duin & Kruidberg e.o.:	Ruud Luntz (in meerdere kwartblokken)
Kraansvlak:	Chris van Deursen (idem)
24 - 28 - 4:	Wim van Vlaardingen (gedeeltelijk)
25 - 22 - 3:	Hans Groot & Evert van Huijssteeden
25 - 22 - 4:	Ferdy Hieselaar & Frank Dorel
(25 - 32 - 1 & 3:	Steve Geelhoed & Tibor Gras)

(2) Vijf soorten gebiedsdekkend inventariseren

Het liefst zouden we alle kwartblokken op zeldzame en schaarse soorten willen inventariseren binnen Zuid-Kennemerland. We beseffen dat daarmee te hoog gegrepen wordt. Daarom is het voorstel om voorzichtig te starten met het inventariseren van een beperkt aantal zeldzame soorten, die zowel voor SOVON (landelijk) als voor de

Figuur 1. Telgebieden voor het aangepaste BSP-project in de regio Zuid-Kennemerland. Zie tekst welke blokken nog onderzocht moeten worden op de vijf soorten.

VWG (regionaal) waardevol zijn.

Het gaat om de volgende vijf soorten:

Bontbekplevier, Bruine Kiekendief, Geoorde Fuut, Kluut en Paapje.

De bedoeling is dat in Zuid-Kennemerland alle broedgevallen van deze soorten opgespoord worden. Daarvoor is het nodig dat mensen één of meer kwartblokken tellen op deze vijf soorten. De te investeren tijd zal beperkt zijn, aangezien er per blok meestal maar één of twee soorten gezocht moeten worden (in de beste inventarisatietijd voor die soorten).

Zuid-Kennemerland is daarvoor opgedeeld in telgebieden (zie figuur 1). De volgende blokken zijn reeds ingevuld:

1)	8)
2) Evert van Huijssteeden	9)
3)	10) Evert van Huijssteeden
4) Chris van Deursen	11) Tom van den Boomen
5)	12) Tibor Gras/Steve Geelhoed
6) Ferdy Hieselaar	13) Piet van Vliet
7) Piet van Vliet	14)

WIE VULLEN DE OVERIGE BLOKKEN !?

(3) Losse waarnemingen

Alle "losse waarnemingen" van kolonie-, zeldzame en schaarse broedvogels (zoals aangegeven) zouden doorgegeven kunnen worden via waarnemingskaartjes aan het archief. Ziet men dus een zingende Geelgors of ontdekt men een Zomertaling met pullen, geef die dan door op een waarnemingskaartje.

OPROEP

* Om als VWG Zuid-Kennemerland niet achter te blijven bij het BSP-onderzoek zoeken we tellers die bereid zijn de genoemde vijf zeldzame soorten te inventariseren in één van de 14 telgebieden.

Het telwerk zal ca. 3-4 rondes omvatten in de broedtijd, waarbij dus slechts vijf soorten gezocht hoeven worden. Schroom niet en bel !!!

OPGAVE EN INFORMATIE BIJ EVERT VAN HUIJSSTEEDEEN (023 - 270036).

* Als men van plan is een heel kwartblok te inventariseren, neem dan contact op (voor informatie en opgave) met leden van de commissie veldwerk of met:

TON EGGENHUIZEN - SOVON DISTRICTSCOÖRDINATOR (020 - 852955).

De veldwerk-commissie